

4. Gwirfoddolwyr

4.20 Gwirfoddoli a chymorth cyflogwr

Cyflwyniad

Mae diddordeb ac anogaeth gynyddol gan y llywodraeth i gwmnïau a mudiadau'r sector cyhoeddus gefnogi eu cymunedau lleol. Mae gwirfoddoli â chymorth cyflogwr yn un ffordd o wneud hyn ochr yn ochr â mentrau eraill o'r fath (e.e. codi arian a rhoi i elusen y flwyddyn, rhoi trwy'r gyflogres a darparu ystafelloedd cyfarfod a rhoddion eraill mewn nwyddau i grwpiau'r trydydd sector.)

Mae nifer o fathau o raglenni gwirfoddoli â chymorth cyflogwr i gynorthwyo cyflogeion i wirfoddoli, yn eu hamser eu hunain ac yn ystod oriau gwaith.

Gwahanol ddulliau o wirfoddoli â chymorth cyflogwr

Bydd gwahanol gyflogwyr yn dewis dulliau gwahanol (neu gyfuniad o ddulliau) i gefnogi eu staff i wirfoddoli yn dibynnu ar ddiwylliant ac anghenion busnes eu mudiad. Disgrifir rhywfaint o wahanol ddulliau isod. Disgrifir rhai dulliau isod. Maent oll yn werthfawr.

- **Defnyddio sgiliau proffesiynol**

Gall cynnig eich sgiliau proffesiynol i fudiad trydydd sector fod o fudd amhrisiadwy i'r mudiad hwnnw. Gall gwirfoddolwyr gymryd rhan mewn prosiectau datblygu gwerthfawr a bod yn adnodd iddynt.

Mae'n rhoi profiad i'r gwirfoddolwr a all wella ei sgiliau a'i ddealltwriaeth o'r trydydd sector neu grŵp buddiant, ac mae gan y prosiect berson sydd â'r sgiliau priodol i weithio ar brosiectau efallai na fyddai'n gallu eu gwneud fel arall. Gallai prosiectau posibl gynnwys astudiaethau dichonoldeb, ymgynghoriadau cymunedol, cynlluniau marchnata neu drefnu digwyddiadau.

- **Digwyddiadau un tro ar gyfer timau**

Trefnir digwyddiad gwirfoddoli tîm mewn partneriaeth â mudiad trydydd sector (neu ysgol neu ysbyty), er enghraifft, paentio ac addurno, garddio neu weithgareddau cadwraeth ac amgylcheddol. Mae gweithgareddau llai traddodiadol yn cynnwys adeiladu neu brofi llochesu brys i'w defnyddio mewn ardaloedd o drychineb, trefnu diwrnod 'cyflwyniad i'r gweithle' ar gyfer myfyrwyr â nam ar eu golwg neu drefnu gweithgareddau codi arian i elusen.

Mae'r mudiad sy'n cynnal hyn yn elwa o weld prosiect yn cael ei gynnal a'i gwblhau. Mae aelodau o'r tîm a staff yn elwa hefyd, o feithrin tîm, cael cipolwg ar rywbeth newydd a'r boddhad o fod wedi cwblhau rhywbeth newydd.

- **Mentora**

Mae nifer o gynlluniau mentora sefydledig sy'n gofyn am wirfoddolwyr. Mae'r rhain yn cynnwys cynlluniau sy'n gweithio gyda throseddwr, pobl ddi-waith/anweithgar yn economaidd, pobl ifanc sy'n dechrau ym myd busnes ac mewn ysgolion. Mae mentora'n helpu gwirfoddolwyr i ddatblygu eu sgiliau hyfforddi a gwrando, yn ogystal â bod o fudd enfawr i'r sawl sy'n cael ei fentora.

- **Aelodau o fyrddau**

Mae gwirfoddolwyr yn gwasanaethu ar fyrddau ysgolion, prosiectau sy'n ymwneud â'r cyhoedd neu ar bwyllgor rheoli mudiad trydydd sector. Mae aelodaeth ar fwrdd yn rhoi'r cyfle i ddefnyddio sgiliau a phrofiad mewn amgylchedd a chyd-destun hollol newydd. Gall bod yn ymddiriedolwr helpu hefyd i feithrin cysylltiadau cymdeithasol, ehangu profiadau a datblygu diddordebau newydd.

Achos busnes

Mae llawer o gyflogwyr wedi gweld bod cefnogi eu staff i wirfoddoli o fudd i bawb:

- **Manteision i'r gymuned**

- Gall sgiliau a dyfeisgarwch cyflogeion helpu i gefnogi prosiectau a mentrau
- Cynnydd yn y gronfa o wirfoddolwyr sydd ar gael
- Meithrin cysylltiadau rhwng y cyflogwr a'r gymuned

- **Manteision i'r cyflogai**

- Gall cyflogeion ddefnyddio eu sgiliau presennol i gefnogi prosiect cymunedol
- Gallant hefyd ddatblygu sgiliau newydd a chael profiadau gwahanol
- Cael y cyfle i berfformio ar ystod ehangach o dasgau yn y gweithle
- Profiadau newydd a chwrdd â chydweithwyr/cysylltiadau newydd
- Dealltwriaeth well o sector berthnasol/cleientiaid

- **Manteision i'r cyflogwr**

- Gwell cydberthynas â rhanddeiliaid, y gymuned leol a'r gymuned ehangach
- Cyflogeion brwdfrydig
- Cyfleoedd am hyfforddiant a datblygu y tu allan i'r hyn a gaiff ei gynnig gan amlaf
- Ffordd hwyliog o ddatblygu staff a thimau
- Cysylltiadau Cyhoeddus da, cadw delwedd bositif o'r brand

Materion i'w hystyried

Mae angen i raglenni gwirfoddoli â chymorth cyflogwr fod yn addas i anghenion a gofynion busnes eich mudiad. Dyma rai materion allweddol i'w hystyried:

- **Gwyliau â thâl**

Bydd rhai cyflogwyr yn cynnig gwyliau i'w staff i gymryd rhan mewn gweithgareddau gwirfoddoli. Ni fydd cyflogwyr eraill mewn sefyllfa i gynnig hyn. Beth bynnag y bydd y mudiad yn ei benderfynu, mae'n ddefnyddiol i gael polisi i egluro'n glir beth yw'r trefniadau.

Er enghraifft ydych chi'n gwneud y canlynol:

- cynnig x o ddyddiau o wyliau arbennig â thâl y flwyddyn i alluogi staff i wirfoddoli
- gofyn i staff gyfateb eu hamser gwirfoddoli e.e. un awr o'u hamser eu hunain ac un awr o wyliau â thâl
- annog staff i wirfoddoli ond methu â chynnig gwyliau â thâl felly bydd angen i staff wirfoddoli gyda'r nos neu ar y penwythnosau neu drefnu gwyliau blynyddol, neu ddefnyddio eu trefniadau oriau hyblyg.

- **Yswiriant ac iechyd a diogelwch**

Caiff gwirfoddolwyr â chymorth cyflogwr eu diogelu gan gyfraith cyflogaeth pan fyddant yn gwirfoddoli ar brosiect â chymorth cyflogwr (gan gynnwys i ffwrdd o'r safle neu wirfoddoli y tu allan i oriau gwaith). Mae gan gyflogwyr 'ddyletswydd gofal' i leihau'r tebygolrwydd fod gyflogeion yn cael eu niweidio o ganlyniad i'w gweithgareddau gwirfoddol. Bydd angen i gyflogwyr sicrhau bod eu polisi yswiriant yn diogelu cyflogeion sy'n gwirfoddoli y tu allan i'w gweithle arferol.

Bydd angen i bob gweithgaredd gwirfoddol gael asesiad risg. Os ydych yn gweithio gyda mudiad partner sy'n trefnu gweithgaredd ar gyfer eich staff, mae angen i chi sicrhau bod y mudiad yn cynnal yr asesiad risg ar eich cyfer. Yn ddibynnol ar eich trefniadau yswiriant efallai y bydd hefyd angen i chithau gynnal asesiad risg.

I gael gwybodaeth fanylach am iechyd a diogelwch ac asesu risg, gweler taflen wybodaeth [4.8 Cadw gwirfoddolwyr yn ddiogel](#)

- **Cydnabyddiaeth**

Mae rhai cyflogwyr yn dyfarnu tystysgrifau, yn ysgrifennu straeon arbennig am wirfoddolwyr mewn gohebiaeth fewnol ac allanol, cynnal gwobrau gwirfoddoli a chynnig llythyrau o ddiolch. Bydd y math hwn o gydnabyddiaeth yn dangos i wirfoddoli eu bod yn cael eu gwerthfawrogi a gall helpu i hyrwyddo'r cynllun ac annog eraill i gymryd rhan.

Efallai na fydd rhai gwirfoddolwyr eisiau gormod o gydnabyddiaeth gyhoeddus ac mae'n hanfodol gofyn i'r unigolyn dan sylw. Rhaid i gyflogwyr hefyd ofalu eu bod ddim ond yn cydnabod gwirfoddoli â chymorth cyflogwr; ni fydd rhai unigolion

sy'n gwirfoddoli yn eu hamser hamdden yn teimlo ei fod o unrhyw fusnes i'w cyflogwr ddathlu eu cyraeddiadau.

Gwybodaeth bellach

Cysylltwch â'ch [Canolfan Wirfoddoli](#) leol i gael gwybod mwy am gyfleoedd gwirfoddoli unigol yn eich ardal.

Mae cyfleoedd gwirfoddoli unigol yn cael eu hysbysebu ar www.gwirfoddolicymru.net

Mae gan [Busnes yn y Gymuned](#) wybodaeth ar y wefan sy'n gysylltiedig â gwirfoddoli â chymorth cyflogwr.

Mae gan Lywodraeth Cymru ['Canllaw i weithwyr sy'n gwirfoddoli yn y sector cyhoeddus'](#)

Ymwadiad

Mae'r wybodaeth a ddarperir yn y daflen hon ar gyfer cyfarwyddyd yn unig. Nid yw'n amnewid am gyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled o ganlyniad i unrhyw berson weithredu neu wrthod gweithredu arno.

Am rhagor o wybodaeth cysylltwch â

<p>Cyngor Trydydd Sector Caerdydd <i>Tŷ Baltic, Sgwâr Mount Stuart, Caerdydd, CF10 5FH</i> Elusen Gofrestredig: 1068623</p> <p>Ffôn: 029 2048 5722 enquiries@c3sc.org.uk Ffacs: 029 2046 4196 www.c3sc.org.uk</p>	 <p>WcVA CgGC</p>
<p>Cynhyrchwyd gan CGGC, Cynghorau Gwirfoddol Sirol a Chanolfannau Gwirfoddoli Wedi ei ddiweddarau: 12/12/2016</p>	<p>Ffôn: 0300 111 0124 www.wcva.cymru</p>